

in volja zavodnikova se bo po imenovanem načinu gotovo nar boljše spolnovala, ker bo tako deželi in vladi vstreženo.

Berž ko bomo sklep slav. ministerstva zvedili, ga bomo v „Novicah“ naznanili. Nadjamo se častitim bravcam veselo novico oznaniti.

Novičar iz slovenskih krajev.

Iz Gradca. ‡. Znaminivo bo Novicam, ki so se za to reč že potegnile, zvediti, da je pretekli mesec skupšina naših pravoslavskih g. profesorjev c. k. ministerstvu uka prošnjo uložila za naklonitev nekterih Krajskih Knaffelnovih štipendij tukajšnim pravoslavcem, in da si zlasti naš ljubljani domorodec g. profesor Kopač močno prizadeva, en del te blage naprave tudi nam nakloniti. Bog daj, da bi se ta reč tako izpeljala, kakor vsi živo želimo! Na tukajšnim vseučilišu se uči sedaj v slovenskim jeziku 1) avstrijsko državljansko pravo, 7 ur o tednu; učenik je g. dr. Jožef Krajnc; — 2) red kazenske pravde, štirikrat na teden; učenik je g. prof. dr. Janez Kopač; — 3) avstrijske kaznovavne postave v hudodelstvih štirikrat natečen; učenik je g. dr. Jožef Skedel.

Novičar iz Ljubljane.

Čeravno ni bilo vreme tako deževno, kakor je sedaj že več dni zaporedoma, da smo v veliki skerbi za sadje in poljske pridelke, je bilo na velikim somenju Ljubljanskim vender tako malo ljudi, da trgovci še takiga ne pomnijo; kupčija je bila tedaj grozno slaba. Na živinskim somnju je bilo veliko goved in konj na prodaj, pa cena vsih je bila silno visoka, zato je marsikter svojiga vola neprodaniga domu gnal, ker tabart ni prišlo toliko Lahov na somenj, da bi bili živino preplačevali. — Po prijaznosti nekiga velkiga trgovca Teržaškiga je dobila kmetijska družba včeraj Irskiga krompirja (Irländische Erdäpfel) beliga in rudečiga za poskušnjo. Irska zemlja (pod angleško vladu) je rodovitna zemlja in sosebeno veliko krompirja ondi prideljujejo; ker je dobro sedanji čas krompir za seme premeniti, so tisti prav storili, ki so si zdraviga krompirja iz Koroškiga, Dunaja i. t. d. naročili; še važniši bo poskušnja s clo ptujim Irskim; ako se bo pridelk dobro obnesel, ga bo družba o jeseni razdelila, kolikor bo mōgla. — Ravno je prejela kmetijska družba od c. k. ministerstva kmetijstva osnovo postav za varstvo poljskih sadežev (Feldpolizeiordnung) v prevdark. — Pretekli teden je poklical nadzornik Krajskih ljudskih šol g. dr. Močnik pervikrat g. vodja in vse g. učenike in g. katehete Ljublj. ljudskih šol v posvetovani zbor, kjer jim je svoje misli zastran učenja 1. razreda, spodniga in zgorniga oddelka razodel, in obljubil o prihodnjim zboru zastran 2. in 3. razreda svoje mnenje naznaniti. Kar smo mi iz tega zbora slišali, služi g. nadzorniku v čast in hvalo, in je veselo znamenje, da bo ljudske šole tako vredil, kakor jih sedanji čas potrebuje. Rečni nauk (Anschauungsunterricht) naj vladuje po njegovim priporočilu sploh v tem razredu, in slovenski jezik naj zadobi v ljudskih šolah poglavniga mesta slovenske Krajne popolnoma svoje pravice, brez da bi se, kakor je v poglavnih mestnih šolah tudi potreba, nemški jezik zanemaril. Po pravi poti in po pravih stopnjah se da oboje lahko izpeljati; s pravim šolskim duham navdani gosp. nadzornik bo gotovo pravo zadel, da ne bo eno drugimu na

poti, in učeniki, med kterimi so nekteri prav zvedeni mōžje, bojo po naukazu nadzorništva svojo nalogo gotovo tudi dostojno izpeljali. Začetek je dober, bo tudi konec dober; z veseljem bomo naznanovali, kar bomo v prid ljudskiga šolstva veseliga čuli. — O nedeljo popoldne o pol štirih se je Gerški kralj Oton po železnici v Ljubljano pripeljal, in se precej po kosilu v gostivnici pri Maliču naprej v Terst podal.

Novičar iz mnogih krajev.

Ministerstvo denarstva izdeluje nasvete zastran popboljšanja denarnih zadev našiga cesarstva, ktere bo kmalo presv. cesarju predložilo. — Ministerstvo kupčije bo skerbalo, da se društva za zavarovanje poljskih pridelkov zoper škodo toče po potrebah sedajnega časa osnovajo. — Tista novica, da misli vlada plačilo tretjine davkov v srebru terjati, je laž. — Letni pridelki zlata kažejo, da naše cesarstvo nar več zlata pridelala, namreč za 603,000 zlatov (cekinov). — Dunajska banka je naznanila dokaz svojiga premoženja mesca aprila, iz kteriga se vidi, da je ta mesec za 3 milione gold. sebra pridobila; banknot je bilo za 248 milionov 287.875 gold. med ljudmi, tedaj za 1 milion 406.457 gold. manj kakor pred ta mesec. — Obertniška razstava v Londonu se je odperla 1. majnika v pričo kraljice; naša vlada je poslala 34 zvedenih mōžtje, ki nam bojo to razstavo popisali. — Na Francoskim se sopet zlo kuha; ena stranka spodkopuje drugo. — Cigani so se jeli iz Ogerskiga v velicih trumah v Afriko preselovati; uni dan jih je odrinilo 300 na enkrat. — Gojzdnarji prerokujejo silno vročino poleti. Spomlad, ki se je tako lepo kazala, bojo povodnje potopile.

Društvo

za izdajanje koristnih slovenskih knjig.

Gosp. E. je v „Südslavische Zeitung“ vprašal slovensko društvo v Ljubljani: ali bi ne hotlo in ne mōglo se poprijeti izdajanja občekoristnih knjig? Tako početje, ako hoče kaj veljati, potrebuje mnogo dušnih in denarnih moči; odbor slov. društva ni tedaj v stanu, samolastno take važne naloge nanagloma prevzeti, in močno ga je razveselilo v poslednji „Slovenski bčeli“ brati: „da se sme na Koroškim tako društvo pričakovati, ker so se naj imenitnejši, naj iskrenejši in visoko stoječi gospodi te reči na vso moč poprijeli.“ Podporo bo našlo to društvo tudi od naše strani, kolikor bomo le zamogli, in prav prav srečni vspeh želimo ti občeno-koristni domorodni napravi!

Odbor slov. društva v Ljubljani.

Žitni kup. (Srednja cena).	V Ljubljani		V Krajnji	
	3. maja		5. maja	
	gold.	kr.	gold.	kr.
1 mernik pšenice domače	2	20	2	22
1 » » banaške	—	—	2	18
1 » » turšice	1	50	1	52
1 » » sorsice	—	—	1	54
1 » » reži	1	48	1	52
1 » » ječmena	—	—	—	—
1 » » prosa	1	39	1	40
1 » » ajde	—	—	1	40
1 » » ovsa	1	8	1	8

 Naznanje. Četerta pola 4. dela „živinozdravništva“ bo v saboto na svitlo dana.